

Česká literatura 19. století II

LS 2023/24: čtvrtek 12:30–14:00, základní seminář, 2 hod. týdně, 2 semestry

doc. PhDr. Václav Vaněk, CSc.

Požadavky pro získání atestace:

Podmínkou atestace je plnohodnotná aktivita v semináři (četba zadáných textů, odborné literatury a dalších materiálů) a schopnost zpracovat a přednést referát na vybrané téma. Seminář (roční kurz) je uzavřen zkouškou. Jejím předpokladem je úspěšné absolvování testu z přednáškové látky letního semestru.

Charakteristika kurzu:

Seminář chce přehledně upozornit na nejpodstatnější autory, tendence, témata a ideové problémy české literatury druhé poloviny 19. století a poukázat na jejich vzájemné vztahy v souvislostech etablojící se české společnosti a národní kultury.

Tematické okruhy:

- A. První pokusy o politickou prózu (K. Sabina)
- B. Lyrika májovců a její antagonismy (J. Neruda, V. Hálek)
- C. Románové obrazy města (J. Neruda, J. Arbes) i venkova (K. Světlá, A. Stašek)
- D. Možnosti parnasistní epiky (J. Vrchlický, J. Zeyer)
- E. Literatura jako ideová základna národní společnosti (S. Čech, J. Neruda, J. V. Sládek)
- F. Návraty do minulosti (A. Jirásek, V. Beneš Třebízský)
- G. Fantazie na konci století (J. Zeyer)
- H. Venkov jako idyla, mýtus i obraz krize (K. Klostermann, J. K. Šlejhar ad.)

Základní odborná literatura:

kol.: *Dějiny české literatury* III (1961)

Haman, A.: *Trvání v proměně. Česká literatura 19. století* (2. vyd., 2010)

Macura, V.: *Český sen* (1998)

Další (rozšiřující) odborná literatura:

Hrdina, M.: *Mezi ideálem a nahou pravdou. Realismus v diskusích o literatuře* (2016)

Janáčková, J.: *Arbesovo romaneto* (1975)

Janáčková, J.: *Román mezi modernami* (1989)

Jedličková, A. a kol.: *Narativní způsoby v české próze 19. století* (2022)

Julius Zeyer. *Lumírovský básník v duchovním dění Evropy* (sb., 2011)

Julius Zeyer. *Texty, sny, obrazy* (sb., 1997)

Králík, O.: *Křižovatky Nerudovy poezie* (1965)

Krejčí, K.: *Jakub Arbes* (1946)

Mocná, D.: *Záludný svět Povídek malostranských* (2012)

Novák, A.: *Svatopluk Čech* I, II (1921, 1923)

Otruba, M.: *Znaky a hodnoty* (1994)

Říha, I.: *Možnosti četby. Karolina Světlá v diskurzu literární kritiky* (2013)

Říha, J.: *Nerudův verš* (2019)

Stich, A.: *Od Karla Havlíčka k Františku Halasovi* (1996)

Tureček, D.: *Český a slovenský literární parnasismus* (2015)

Vaněk, V.: *Obrazy života v české literatuře* (2020)

Semináře České knihnice:

J. Arbes: *Svatý Xaverius* (M. Charypar, 2021), S. Čech: *Pravý výlet pana Broučka do Měsíce* (M. Fránek, 2017), K. V. Rais: *Poslední radosti* (R. Adam, 2017), K. Sabina: *Oživené hroby* (P. Hesová, 2020), J. V. Sládek: *Básně* (R. Kolár, 2017), K. Světlá: *Vesnický román* (I. Říha, 2021), J. Vrchlický: *Zlomky epopoje* (V. Vaněk, 2017), J. Zeyer: *Radúz a Mahulena* (M. Fránek, 2021).